

Motion till riksdagen

1988/89:A249

av Gullan Lindblad och Göthe Knutson (båda m)
Arbetsmarknadsåtgärder för flyktingar i Värmland

Trots att det råder arbetskraftsbrist inom vissa sektorer av arbetsmarknaden måste flyktingar ofta gå arbetslösa under mycket lång tid. Det har ofta visat sig svårt att kunna ta till vara den utbildning och yrkeserfarenhet som flyktingar har från sina respektive hemländer.

Att tvingas till passivitet och sysslolöshet lång tid genom flykt, väntan på uppehållstillstånd och därefter väntan på att få ett arbete är naturligtvis psykiskt pressande för den enskilde flyktingen. Den passiva väntan med bidragsberoende som följd är negativ även så till vida att den kan underblåsa den främlingsfientlighet och den negativa syn på flyktingar, som man ibland möter. Människor förstår inte alltid att sysslolösheten är påtvingad och att flyktingarna själva helst vill komma i arbete.

Från moderat håll har vi länge uttalat att kommunerna borde ha mycket friare möjligheter än i dag att använda de statliga flyktingbidragen, t.ex. till utbildning varvad med beredskapsarbete eller liknande mot någon form av "flyktinglön".

Sedan den 1 juli 1988 pågår vissa försöksverksamheter, bland annat insatser av projektkaraktär och med förhöjt rekryteringsstöd till arbetsgivare som tar emot flyktingar. Dessa försöksverksamheter koncentreras för närvarande till storstadsområdena och skall utvärderas av AMS.

På senare tid har en del andra positiva åtgärder vidtagits för att snabbare få ut flyktingarna i arbete. I Östergötland gjorde t.ex. invandrarverket och landstinget en enkät i flyktingförläggningarna, varvid man "hittade" ett sextiotal flyktingar med medicinsk utbildning på högskolenivå, såsom läkare, sjukgymnaster och sjuksköterskor. Av dessa är ett trettiotal nu i specialutbildning för att erhålla svensk legitimation.

Länsarbetsnämnden i Värmlands län har gjort en liknande "inventering" vad gäller tekniskt utbildade personer, som nu är i särskild utbildning genom AMU. Den värmländska industrin saknar på sina håll arbetskraft och flyktingarna borde bli ett värdefullt arbetskraftstillskott efter avslutad utbildning.

Helt nyligen har vi tagit del av information rörande ett industriellt tränings- och utbildningsprojekt för flyktingar, som initierats av länsarbetsnämnden i Värmlands län och Forshaga kommun. Projektet skall omfatta elever från Forshaga, Karlstad, Kil och Munkfors, där det finns ett tusental flyktingar. 20-25 flyktingar skall bland annat arbeta med legoarbete, t.ex. sömnad av bilklädslar för tekoindustrin. Verksamheten är avsedd att bedrivas i nedlagda industrilokaler i Forshaga och Deje med sömnad halva dagen och

svenskundervisning den andra halvan. För att realisera detta projekt har länsarbetsnämnden ansökt om vissa bidrag från bland annat länsstyrelsen i Värmlands län och AMS. Ansökan hos AMS gäller 650 000 kronor för industriell träning och utveckling (ITU) ur ett anslag om 30 miljoner kronor avsett för liknande projekt.

Alla dessa pågående projekt för att få flyktingar i arbete är värda allt stöd. När det gäller det så kallade Forshagaprojektet i Värmlands län vill vi uttala som vår mening att länsarbetsnämnden i Värmlands län bör få det sökta stödet från AMS.

Vi anser vidare att den form av rekryteringsstöd, som omnämns i budgetpropositionen, bör vara en positiv åtgärd, som underlättar för flyktingar/invandrare att snabbare komma ut på arbetsmarknaden. Vi anser därför att rekryteringsstöd för flyktingar/invandrare även bör komma Värmland till del.

I det så kallade Forshagaprojektet ingår även så kallade orienteringskurser inom vårdområdet i Forshaga-Munkfors-Kil. Även här skall SFI-undervisning ingå.

Vi anser att även detta är ett berömvärt försök att få flyktingarna i arbete, samtidigt som det bör komma vården till godo. Vi anser emellertid att projektet inom vårdområdet bör utsträckas till att gälla hela Värmlands län och att "Östgötaprojektet" kan stå som förebild för detta arbete.

Hemställen

Med hänvisning till ovanstående hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om stöd till ett industriellt tränings- och utbildningsprojekt för flyktingar i Värmlands län.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att rekryteringsstöd för anställande av flyktingar/invandrare bör tillkomma även Värmlands län.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att en utredning bör göras rörande möjligheten att rekrytera vårdpersonal bland flyktingar i hela Värmlands län på sätt som i Östergötlands län.

Stockholm den 23 januari 1989

Gullan Lindblad (m)

Göthe Knutson (m)

